

Bruņneši un nepilnzobji

Sistemātiskais nosaukums	Nosaukums angļu val.	Nosaukums vācu val.	Nosaukums krievu val.	Nosaukums latviešu val.	Apraksts
Eutheria (Huxley, 1880)	cohort Placentalia	Kogorta Höhere Säugetiere, Plazentatiere	когорта плацен- тарные	kohorta placentāļi	<p>Tā ir viena no zīdītāju klases Mammalia kohortām (agrāk – infraklase), kurā apvienoti visi mūsdienu un izmirušie zīdītāji, kas ir tuvāki savā uzbūvē mūsdienu placentāļiem, nekā somaiņiem.</p> <p>Raksturīgā pazīme – mazuļi piedzimst augstās attīstības pakāpē, ko veicina placenta, caur kuru embrijs un vēlāk auglis saņem visas attīstībai nepieciešamas vielas. No pārējiem dzīvniekiem placentāļi atšķiras ar vairākām pazīmēm. Galvenā atšķirībā - placentāļiem iegurnī iztrūkst <i>epipubis</i> kaula, kurš piemīt visiem pārējiem dzīvniekiem, somaiņus ieskaitot.</p> <p>Senākā šīs grupas pārstāve – juramaija <i>Juramaia sinensis</i>, kuras vecums ir 160 miljoni gadu. Atrasta 2011. gadā Ljaoņinas provincē Ķīnas dienvidaustrumos.</p> <p>Pēc molekulāro pētījumu datiem placentāļu kohortas dzīvnieki iedalīti 2 grupās – Āfrikas izcelsmes dzīvnieku augstākā kārtā Afrotheria un ārpus Āfrikas izcelsmes dzīvnieki - Exafroplacentalia.</p> <p>Sistemātikā bieži izlaiž šo dalīšanās posmu un ārpus Āfrikas izcelsmes dzīvniekus uzreiz dala vēl 2 grupās – Ziemeļu placentāļi Boreoeutheria un Amerikas placentāļi Xenathra.</p> <p>Šeit ir pilns – jaunākais variants.</p>

<p>Exafro-placentalia, Notolegia (Waddell et al, 2001)</p>	<p>Exafro-placentalia</p>	<p>Exafro-placentalia</p>	<p>неафри- канские плацентар- ные</p>	<p>Ārpusāfrikas placentāli</p>	<p>Augstāko placentāļu grupa, izdalīta 2001. gadā, pamatojoties uz molekulārajiem pētījumiem, bet tai nav noteikta taksona nosaukuma.</p> <p>Šīs grupas dzīvnieki ir cēlušies ārpus Āfrikas. Tie ir Amerikas placentāļu augstākā kārtā Xenartha un Ziemeļu placentāļu magnkārtā Boreoeutheria.</p> <p>Pēc ģenētikas datiem Ārpusāfrikas placentāļi parādījušies pirms 110–105 miljoniem gadu, kad no placentāļu pamatgrupas atdalījās Āfrikas placentāļi Afrotheria.</p>
<p>Xenartha (Cope, 1889), Edentata (Gray, 1798)</p>	<p>superorder Xenartha</p>	<p>Überordnung Nebengelenk-tiere</p>	<p>надотряд ксенартры (неполно- зубые)</p>	<p>virskārta Amerikas placentāļi</p>	<p>Zidītāju klases Amerikas dzīvnieku virskārta, kurā ir 4 kārtas - bruņneši, nepilnzobji, trīspirkstu sliņķi un divpirkstu sliņķi. Agrāk visi sliņķi bija iekļauti vienā kārtā, tomēr jaunākie pētījumi pierādījuši, ka to līdzīgās pazīmes ir konverģences rezultāts un tās attīstījušās neatkarīgi, pielāgojoties līdzīgiem dzīves apstākļiem.</p> <p>Senākie fosilie atradumi ir atrasti Dienvidamerikā, un tie ir apmēram 60–65 miljonus gadus veci. Šīs virskārtas dzīvnieki ilgu laiku attīstījās izolētā vidē Dienvidamerikā. Miocēna sākumā Amerikas placentāļi sasniedza Antiļu salas, bet Centrālameriku un Ziemeļameriku – apmēram pirms 9 miljoniem gadu.</p> <p>Paleocēna sākumā sadalījās divās grupās: vienā bija bruņnešu senči, otrā – sliņķu un skudrlāču senči.</p>

					<p>Attīstījās kā ļoti daudzveidīga grupa, bet līdz mūsdienām saglabājušies tikai daži pārstāvji.</p> <p>Mūsdienu virskārtas pārstāvji ir saglabājušies tikai Dienvidamerikā.</p> <p>Seno izmirušo sugu ir 10 reižu vairāk, nekā eksistē mūsdienās.</p> <p>Agrāk <i>Edentata</i> bija kārtā, jaunākajās sistemātikās – virskārta, tāpēc literatūrā var sastapt dažādus taksona nosaukuma variantus. Nosaukums <i>Edentata</i> – nepilnzobji – virskārtai dots pēc zobu sistēmas īpatnībām.</p> <p>Savukārt nosaukums <i>Xenarthra</i> nozīmē ‘dīvainās locītavas’ (grieķu val.), un saistīts ar īpašu mugurkaula uzbūvi, kurā starp dažiem skriemeļiem ir papildelementi, kādu nav nevienai citai dzīvnieku grupai. Tie nodrošina papildus kustēšanās spējas.</p> <p>Amerikas placentāļiem ir arī vislētākā vielmaiņa no visiem dzemdētājzīdītājiem.</p> <p>Jauns taksons, izveidots pēc jaunākiem molekulārajiem pētījumiem.</p>
<p>Cingulata (Illiger, 1811)</p>	<p>order Cingulata, Armadillos</p>	<p>Ordnung Gepanzerte Nebengelenk- tiere</p>	<p>отряд броненосцы</p>	<p>kārta bruņneši</p>	<p>Amerikas placentāļu zīdītāju kārtā.</p> <p>Senākie bruņneši zināmi no paleocēna beigām Dienvidamerikā. Pirms 9 miljoniem gadu tie sasniedza arī Ziemeļameriku.</p> <p>Ir 1 dzīva bruņnešu dzimta <i>Dasypodidae</i>, kā arī 2 izmirušas dzimtas – <i>Pamphathiidae</i> un <i>Glyptodontidae</i>,</p> <p>Bruņneši no citiem dzīvniekiem atšķiras ar īpašu ādas uzbūvi. Ķermeni un asti no mugurpuses apņem bruņas, kas veidojas no</p>

					<p>kaula plātnītēm, kuras klātas ar ragvielu. Ķermeņa priekšgalā un pakaļgalā bruņas veido vairogu, bet vidukļa daļā bruņu plātnītes 7–11 joslās savienotas kustīgi.</p> <p>Dažas sugas var atšķirt tikai pēc bruņu plātnīšu joslu skaita</p>
<p>Dasypodidae (Bonaparte, 1838)</p>	<p>family armadillos</p>	<p>Familie Langnasen- gürteltiere, Gürteltiere</p>	<p>сeмeйствo бpoнeнoс- цeвыe</p>	<p>dzimta bruņneši</p>	<p>Bruņnešu kārtas dzimta, kurā ietilpst arī mūsdienu pārstāvji.</p> <p>Dzīvo atklātās vietās. Briesmu gadījumā slēpjas alā, ierokas augsnē vai saritina kamolā. Pārtiek no sīkiem dzīvniekiem, kritušiem dzīvniekiem, kā arī 20 sugu augiem.</p> <p>Raksturīga pazīme ir kustīgi savienotas ar ragvielu klātas kaula plātnītes. Pie priekšējām kājām – spēcīgi gari nagi.</p> <p>Visas bruņnešu sugas sastopamas galvenokārt Centrālamerikā un Dienvidamerikā, īpaši Paragvajā.</p> <p>Bruņnešu vidējais ķermeņa garums ir apmēram 75 cm, ieskaitot asti, bet mēdz būt gan pavisam mazi, gan samērā lieli.</p> <p>Pakaļkājām ir 5 pirksti, bet priekškājām 3–5 pirksti.</p> <p>Zema ķermeņa temperatūra (33–36 °C) un lēna bāzes vielmaiņa. Tā ir raksturīga pazīme dzīvniekiem, kuri pārtiek galvenokārt no termītiem. Bruņnešiem ir arī gara un lipīga mēle, kas piemērota kukaiņu uzlasīšanai.</p> <p>Bruņnešiem ir vienādi cilindriski zobi, kas neiedalās dzerokļos un priekšdzerokļos. Tiem nav emaljas un sakņu.</p> <p>Dzimtā ir 3 apakšdzimtas ar 8 ģintīm un apmēram 20 sugām.</p>

<i>Dasypus</i> (Linnaeus, 1758)	genus Armadillo	Gattung Langnasengürtel-tiere, Weichgürteltiere	род девятипояс- ные броненосцы	ģints deviņjoslu bruņneši	Deviņjoslu bruņnešu <i>Dasypodinae</i> apakšdzimtas ģints. Ģintī ir 7 mūsdienu un 1 izmirusi suga. Augšējā pleistocēna faunas pārstāvji. Vienīga ģints, kura ne tikai izdzīvojusi, bet pat paplašinājusi savu areālu uz Ziemeļamerikas dienvidiem, kā arī kalnos līdz 3000 m augstumam. Pārtiek gan no sīkiem dzīvniekiem, gan no sēnēm un augiem. Bruņas veidojas no 9 kustīgi savienotām joslām. Neliela izmēra dzīvnieki, kuru ķermeņa masa ir 4-8 kg.
<i>Dasypus bellus</i> (Simpson, 1930)	Beautiful Armadillo	schöne Gürteltier	прекрасный броненосец	skaistais bruņnesis	Deviņjoslu bruņnešu ģints izmirusi suga. Augšēja pleistocēna faunas pārstāvis. Izmira pirms 10-11 tūkstošiem gadu klimatisko izmaiņu dēļ. Dzīvojis no Patagonijas līdz Ziemeļamerikas dienvidiem. Ķermeņa garums – līdz 1 m.
<i>Chlamydomorphus</i> (Harlan, 1825)	genus fairy armadillo	Gattung Mantel-gürteltiere	род плащеносные броненосцы	ģints mantijbruņneši, sārtie bruņneši	Bruņnešu dzimtas ģints ar 2 sugām, kuras ir saglabājušās līdz mūsdienām. Ģints pārstāvji ir mazākie bruņneši – ķermeņa garums ir tikai 8 – 12 cm. Tos sauc pār mantijbruņnešiem, jo viņu bruņas ir tikai uz muguras, kā apmetnis. Cits nosaukums saistīts ar ķermeņa krāsu sārtos toņos.
<i>Chlamydomorphus truncatus</i> (Harlan, 1825)	pink fairy armadillo, pichiciego	Gürtelmaus	плащеносный броненосец, аргентинский щитоносец	mantijbruņnesis, sārtais bruņnesis, mazais bruņnesis	Mantijbruņnešu ģints suga ar izteikti sārtu ķermeņa krāsu. Mazākais bruņnesis (ķermeņa garums 90–115 mm) un vienīgais, kam visas bruņu plātnīšu joslas ir kustīgas. Vienkāršas uzbūves zobi bez ilkņiem un priekšzobiem.

					<p>Bieži alu iekārto barības avota – skudru pūžņa tuvumā. Alai jābūt sausai un siltai. Ja lietus samērcē augsni, alu pamet.</p> <p>Nakts dzīvnieki, lielāko daļu mūža pavada alās, priekšējas ekstremitātes pielāgotas rakšanai. Visu dara gausi, izņemot ierakšanos augsnē briesmu brīdī. Ieracies, alu noslēdz ar pakaļējo bruņu plātņi.</p>
<i>Priodontes</i> (Cuvier, 1825)	genus giant armadillo	Gattung Riesengürteltiere	род гигантские броненосы	ģints milžbruņeši	<p>Trīsjoslu bruņešu apakšdzimtas <i>Tolypeutinae</i> ģints.</p> <p>Vieni no senākajiem zīdītāju pārstāvjiem. Lielākie dzimtas pārstāvji – ķermeņa garums 75–100 cm un vairāk, ķermeņa masa 18–32 kg līdz 50 kg.</p>
<i>Priodontes maximus</i> (Kerr, 1792)	giant armadillo	Riesengürteltier	гигантский броненосец	milžbruņesis	<p>Milžbruņešu ģints vienīgais pārstāvis, saglabājies līdz mūsdienām. Lielākais no izdzīvojušajiem bruņešiem, ķermeņa garums sasniedz 150 cm, ķermeņa masa 40–50 kg.</p> <p>Bruņas ir kustīgas, jo sadalītas vairākās joslās. Arī 50 cm garā aste pārklāta ar kaula plāksnītēm, kas sakārtotas līdzīgi zivju zvīņām. Priekškāju spēcīgie nagi ir 20 cm gari – vieni no garākajiem pasaulē. Dzīvniekam ir ap 100 zobu, kas noliekti uz aizmuguri un atrodas mutes dziļumā – lielākais zobu skaits sauszemes zīdītāju starpā.</p> <p>Meža nakts dzīvnieks, bieži parādās arī pļavās.</p>
Glyptodontidae (Burmeister, 1879)	family glyptodonts	Familie Glyptodonten	семейство ГЛИПТОДОНТЫ	dzimta gliptodoni, fosilie milžbruņeši	<p>Bruņešu kārtas dzimta, kurā ir tikai izmiruši pārstāvji – Dienvidamerikas un Ziemeļamerikas dienvidu rajonu faunas sastāvdaļa.</p>

					<p>Parādījās vidējā eocēnā un nodzīvoja līdz pleistocēnam. Izmira pirms 10 000 –12 000 gadiem.</p> <p>Pārsvarā tie bija lieli dzīvnieki ar ļoti masīvām bruņām. Tieši šos bruņnešus būtu pareizi saukt par milzu bruņnešiem. Dzimtas pārstāvjiem bija dažāds ķermeņa lielums – līdz 3 m.</p> <p>Ķermenis bija pārklāts ar kaula plāksnēm, kas bija saaugušas kā bruņrupuči. Īsas kājas ar spēcīgiem nagiem, kas atgādināja nagaiņu nagus. Galvaskauss neliels, zobi vienādi, bez ilkņiem un īpašas uzbūves priekšzobiem. Zobu uzbūve liecina par rupju augu barību.</p> <p>Var izdalīt vismaz 10 ģintis.</p>
<i>Glyptodon</i> (Owen, 1839)	genus Glyptodon	Gattung Glyptodon	род глиптодоны	ģints gliptodoni, fosilie milžbruņneši	<p>Gliptodonu dzimtas tipiski pārstāvji. Parādījās Dienvidamerikā pliocēnā, vēlāk izplatījās arī uz Ziemeļameriku.</p> <p>Eksistēja visu pleistocēna laiku un izmira pirms 10 000 gadiem.</p> <p>Lielākie dzimtas pārstāvji.</p> <p>Ar saaugušām kaula plāksnēm bija pārklāts gan ķermenis no mugurpuses, gan galva. Pat astei bija makstij līdzīgs aizsargveidojums no saaugušiem kaula gredzeniem ar dzelkšņiem.</p>
<i>Glyptodon clavipes</i> (Owen, 1839 ?)	Glyptodon	Glyptodon	глиптодón	gliptodons, fosilais milžbruņnesis	<p>Izmirušās gliptodonu ģints viens no lielākajiem pārstāvjiem.</p> <p>Ķermeņa garums – 2,5– 3, m un ķermeņa masa līdz 1,5 tonnām. Bruņu svars varēja sasniegt 500 kg. Dzīvojis no Patagonijas līdz Ziemeļamerikas dienvidiem.</p> <p>Konstatēts augšējā pleistocēna faunas sastāvā, saglabājies no pliocēna.</p>

					Izmira pirms 10 000 –11 000 gadiem, neizturot jauno plēsēju – jaguāru klātbūtni un cilvēku rīkotās medības, kā arī klimatiskās izmaiņas.
<i>Gliptotherium</i> (Osborn, 1903)	genus Gliptotherium	Gattung Glyptotherium, Gliptotiere	род глиптотерии	ģints gliptotēriji	Izmirušās gliptodonu dzimtas pārstāvji. Augšējā pleistocēna kompleksa faunas pārstāvji Amerikā, saglabājas no pliocēna. Apdzīvojis plašu teritoriju no Patagonijas līdz Ziemeļamerikas dienvidiem tropu un subtropu reģionos.
<i>Gliptotherium texanum</i>	Texas gliptotherium	Texas Glyptotherium, Texas-Gliptotier	техасский глиптотерий	Teksasas gliptotērijs	Izmirušās gliptotēriju ģints pārstāvis, viena no 5 zināmām sugām. Parādījās pliocēnā, nodzīvoja visilgāk no visām gliptotēriju sugām, un izmira pirms 12 000 –15 000 gadiem. Ķermeņa garums – 1,8 m. Uz muguras liels reljefs ornaments. Bija sastopams Dienvidkarolīnā, Teksasā un Floridā.
<i>Doedicurus</i> (Burmeister, 1874)	genus Doedicurus	Gattung Doedicurus	род дедикурусы (дедикуры)	ģints dedikuri	Izmirušās gliptodonu dzimtas pārstāvis. Augšējā pleistocēna faunas pārstāvis Amerikā, saglabājies no pliocēna – parādījās pirms 2 miljoniem gadu, vairums izmira pirms 15 000, bet daži – tikai pirms 11 000 gadiem. Gliptodonu dzimtas lielākie dzīvnieki. Spēcīgās astes galā bija masīvi dzelkšņi. Augēdāji.
<i>Doedicurus clavicaudatus</i> (Burmeister, 1870-1874)	Doedicurus	Doedicurus	дедикурус, дедикур	dedikurs, dzelkšņastes dedikurs	Izmirušās dedikuru ģints pārstāvis – lielākais gliptodonu dzimtā . Bruņas sastāvēja no 1800 plāksnītēm. Ķermeņa garums – līdz 3,6 m, augstums skaustā – 1,5 m, ķermeņa masa – līdz 1,5 tonnas. Spēcīgās astes galā – līdz 74 kg

					<p>smaga vāle ar dzelksni. Dzīvojis no Patagonijas līdz Ziemeļamerikas dienvidiem. Izmira pirms 10 000 –11 000 gadiem, neizturot jauno plēsēju – jaguāru klātbūtni un cilvēku rīkotās medības, kā arī klimatisko izmaiņu rezultātā.</p>
<p>Pilosa (Flower, 1883)</p>	<p>order Pilosa (anteaters and sloths)</p>	<p>Ordnung Zahnarmen</p>	<p>отряд неполно-зубые</p>	<p>kārta nepilnzobji</p>	<p>Amerikas placentāļu pārstāvji. Nepilnzobju izcelsme nav īsti skaidra. Senākie nepilnzobji dzīvoja Dienvidamerikā jau pirms 60 miljoniem gadu. Kārtas zinātniskais nosaukums <i>pilosa</i> latīņu valodā nozīmē spalvainie, jo atšķirībā no bruņnešiem tiem ir kažoks. Kopēja pazīme – zobu trūkums vai ļoti primitīva zobu uzbūve bez emaljas un saknēm. Uz pēdējiem krūšu un krusta skriemeļiem ir speciāli veidojumi ekstremitāšu balsta stiprināšanai. Priekšējām ekstremitātēm ir mazāk nekā 5 pirksti, bet 2 vai 3 pirksti ir ļoti attīstīti un ar milzīgiem nagiem. Smadzenēs vislabāk attīstīti ožas centri. Kādreiz kārtā bija ap 90 ģinšu. Līdz vēlajam pleistocēnam izdzīvoja nedaudzu ģinšu pārstāvji, tie paši pārstāvji eksistē arī mūsdienās. Izdzīvojušās ģintis apvienotas 2 apakškārtās, kurās ir 4 mūsdienu sliņķu un skudrulāču dzimtas, visas dzīvo tikai Amerikā.</p>
<p>Folivora (Delsuc, Catzefflis, Stanhope, and</p>	<p>suborder sloths</p>	<p>Unterordnung Faultiere</p>	<p>подотряд ленивцы (ленивцевые)</p>	<p>apakškārta sliņķi</p>	<p>Nepilnzobju kārtas apakškārta. Pirms 10 miljoniem gadu dažādu gigantisku sliņķu bija īpaši daudz – vairāk</p>

Douzery, 2001)					<p>nekā 60 ģintis. Tagad tās ir sadalītas 2- un 3-pirkstu sliņķu dzimtās, pie kurām pieder mūsdienu pārstāvji, kā arī trīs pilnīgi izmirušas dzimtas.</p> <p>Apakškārtas nosaukums nozīmē ‘lapēdāji’, kas ir norāde uz to dzīvesveidu, saistītu ar kokiem.</p> <p>Dzimtene – Dienvidamerika, bet ar laiku ieceļoja arī Ziemeļamerikas dienvidos līdz Meksikas robežai.</p>
Bradypodidae (Bonaparte, 1831)	family three-toed sloths	Familie Dreizehenfaul- thiere	сeмeйcтвo лeнивцы (трeхпaлыe лeнивцы)	dzimta trīspirkstsliņķi	<p>Trīspirkstsliņķi ir nepilnzobju kārtas pārstāvji.</p> <p>Ļoti monotipiska dzimta, nekad nebija tik daudzveidīga kā divpirkstsliņķu dzimta. Līdzīgas pazīmes ar divpirkstsliņķiem izveidojās kā pielāgošanās līdzīgam dzīvesveidam. Lielas atšķirības no divpirkstsliņķiem ir galvaskausa uzbūvē.</p> <p>Kakla daļā skriemeļu skaits var būt 8–9 (parasti zīdītājiem ir 7, bet divpirkstsliņķiem – 5–8 skriemeļi). Galvu spēj pagriezt par 270°. Priekšējām ekstremitātēm attīstīti 2 pirksti, tie ir ļoti gari un spēcīgi.</p> <p>Agrāk gan divpirkstsliņķi, gan trīspirkstsliņķi bija iekļauti vienā Bradypodidae dzimtā.</p>
<i>Bradypus</i> (Linnaeus, 1758)	genus three-toed sloths	Gattung Dreizehenfaul- thiere	рoд трeхпaлыe лeнивцы	ģints trīspirkstsliņķi	<p>Trīspirkstsliņķi visu mūžu pavada kokos, turoties pie zariem ar spēcīgiem nagiem, ar muguru uz leju. Tāpēc ir izveidojušās izmaiņas iekšējo orgānu izvietojumā, bet kažoka mati noliekti uz galvas pusi (visiem pārējiem zvēriem ir otrādi – no galvas uz asti). Kažokā dzīvo zilaļģes, tāpēc tas ir zaļganā krāsā.</p>

					<p>Ļoti mazkustīgi. Pat nokārtoties nokāpj no koka tikai 1 reizi nedēļā.</p> <p>Mūsdienu pārstāvji ir nelieli dzīvnieki, kuru ķermeņa garums sasniedz 60 cm un ķermeņa masa – 4–9 kg. Toties to senči – izmirušie sliņķi bija milzīgi, daži sasniedza pat ziloņa lielumu.</p>
Megalonychidae (Gervais, 1855)	family two-toed sloths and extinct megalonychid ground sloths (Megalony- chids)	Familie Zweizehenfaul- tiere (Megalony- chiden)	сeмeйcтвo двупалo- ленивцeвыe (мeгaлo- ниxиды)	dzimta divpirkstslīņķi	<p>Sliņķu apakškartas dzimta, kurā ietilpst 1 ģints ar divām mūsdienu sugām un 27 izmirušām milzu sliņķu ģintīm.</p> <p>Daudzveidīgāka nekā trīspirkstslīņķu dzimta.</p> <p>Parādījās agrajā oligocēnā pirms 35 miljoniem gadu un izplatījās gan Ziemeļamerikā, gan Dienvidamerikā un Antiļu salās. Daži saglabājušies arī pleistocēnā. Pirms 11 000 gadiem Ziemeļamerikā šie dzīvnieki izmira un līdz mūsdienām saglabājušies tikai Dienvidamerikā.</p> <p>Ir pierādīts, ka divpirkst- un trīspirkstslīņķu dzimtas ir attīstījušās neatkarīgi. Līdzīgas pazīmes izveidojušās kā pielāgošanās līdzīgam dzīvesveidam.</p> <p>Mūsdienu divpirkstslīņķu senči.</p> <p>Lielas atšķirības no trīspirkstslīņķiem ir galvaskausa uzbūvē. Kakla daļa skriemeļu skaits var būt dažāds – no 5 līdz 8.</p> <p>Raksturīga īpašība – labi attīstīti priekšējo ekstremitāšu 2 pirksti ar gariem nagiem – 7,5 cm. Pirksti ir saauguši gandrīz visā garumā.</p>
<i>Megalocnus</i> (Leidy, 1868)	genus Megalocnus, ground sloths	Gattung Megalocnus	poд мeгaлoкнyсы	ģints megaloknusi, zemes	<p>Divpirkstslīņķu dzimtas izmirusi ģints.</p> <p>Pleistocēna faunas pārstāvji.</p> <p>Ģints pārstāvji atrasti Karību jūras baseinā.</p>

				divpirkstslinķi	Īpaši lieli slinķi atrasti Kubas salā – šo dzīvnieku ķermeņa masa varēja sasniegt 90 kg. Tās bija sugas, kuras nekāpa kokos, kaut dzīvoja mežos. Kubas zemes divpirkstslinķis <i>M. rodens</i> un Haiti zemes divpirkstslinķis <i>M. zile</i> izmira tikai pirms 1200 gadiem.
<i>Acratocnus</i> (Anthony, 1916)	genus Acratocnus	Gattung Acratocnus	род акратокнусы	ģints akratoknusi, kalnu divpirkstslinķi	Divpirkstslinķu dzimtas izmirusi ģints. Šie milzu slinķi eksistēja no vēlā pliocēna visu pleistocēnu un holocēnā uz vairākām Antiļu salām – Kubā, Haiti un Puertoriko augstkalnu rajonos. Dzīvojis gan kokos, gan bieži nokāpis no kokiem. Kubā šīs ģints pārstāvji izmira pirms 6 600 gadiem, bet visilgāk saglabājās Haiti salā – tur tie izmira pirms 4 500 – 5 000 gadiem. Šie dzīvnieki bija daudz lielāki par mūsdienu pārstāvjiem. Ķermeņa masa sasniedza 20–70 kg. Zināmas 3 sugas – <i>A. odontrigonus</i> , Antiļu kalnu divpirkstslinķis <i>A. antillensis</i> un <i>A. ye</i> . Pēdējā suga atklāta pavisam nesen un aprakstīta tikai 2000. gadā.
<i>Megalonyx</i> (Harlan, 1825)	genus Megalonyx ("great claw")	Gattung Megalonyx	род мегалониксы	ģints megaloniksi, lielnagu slinķi	Divpirkstslinķu dzimtas izmirusi ģints To senči varēja būt izmirušās <i>Pliometanastes</i> ģints pārstāvji. Lielnagu slinķi eksistēja no vēlā pliocēna visu pleistocēnu un izmira tikai pirms 10 300 – 11 000 gadiem. To areāls aptvēra gandrīz visu Ziemeļameriku līdz Aļaskai un Jukonai. Pirmie atradumi – Virdžīnijas štatā. Mūsdienās šo dzīvnieku tuvākie radinieki ir divpirkstslinķi.

					<p>Zinātniskais nosaukums veidots no sengrieķu valodas un nozīmē 'lielais nags', jo šiem dzīvniekiem bija lieli nagi. Arī ķermeņa izmēri bija iespaidīgi – vērša lielumā.</p> <p>Nosaukumu 'megalonyx' 1797. gadā piedāvāja nākamais Ziemeļamerikas Apvienotu Štatu prezidents Tomass Džefersons.</p> <p>Pašlaik zināmas 8 sugas, vislabāk ir izpētīta <i>M. jeffersoni</i>.</p>
<i>Megalonyx jeffersoni</i> (Desmarest, 1822)	Jefferson's megalonyx	Jefferson-megalonyx	ленивец Джеферсона	Džefersona lielnagu sliņķis	<p>Izmiruso megaloniksu - lielnagu sliņķu pārstāvis – viena no 4 sugām šajā ģintī, kura nodzīvoja līdz pleistocēna beigām (citas sugas izmira agrāk).</p> <p>Augšējā pleistocēna faunas pārstāvis Amerikā. Pirmie atradumi – mūsdienu Kentuki štatā.</p> <p>Ķermeņa garums – 2,5–3 m.</p> <p>Nosaukums – par godu Ziemeļamerikas Apvienotu Štatu prezidentam Tomasam Džefersonam.</p>
<i>Choloepus</i> (Linnaeus, 1758)	genus two-toed sloths	Gattung Zweizehenfaulthiere	род двупалые ленивцы	ģints divpirkstslīņķi	<p>Divpirkstslīņķu dzimtas ģints, kurā ietilpst 2 mūsdienu sugas – rietumu divpirkstslīņķis jeb Hofmaņa sliņķis <i>Choloepus hoffmanni</i> un divpirkstslīņķis jeb austrumu divpirkstslīņķis <i>Choloepus didactylus</i>. Mazākie dzimtas pārstāvji.</p> <p>Mīt Dienvidamerikas tropu mežos uz ziemeļiem no Amazones.</p> <p>Nelieli dzīvnieki, ķermeņa garums 53–73 cm, ķermeņa masa 4–8 kg.</p> <p>Interesanti, ka abām sugām ir atšķirīgs skriemeļu skaits no pārējiem zīdītājiem.</p>

					Hofmaņa sliņķim kakla daļā var būt 6–8 skriemeļi (visiem zīdītājiem – 7), bet divpirkstsliņķim atšķirīgs ir skriemeļu skaits krūšu daļā – 24–25, lielākais starp zīdītājiem.
Megatheriidae (Gray, 1821)	family megatheriid ground sloths	Familie Riesen- faultiere Megatheriidae	сeмeйcтвo мeгaтepии	dzimta megatēriji, milžsliņķi	Sliņķu apakškārtas dzimta, kurā ietilpst 2 apakšdzimtas – <i>Megatheriinae</i> (22 ģintis) un <i>Schismotheriinae</i> (8 ģintis). Visi pārstāvji ir izmiruši. Parādījās pirms 23 miljoniem gadu Dienvidamerikā, pirms 2,2 miljoniem gadu ieceļoja Ziemeļamerikā, bet izmira tikai pirms 11 000 gadiem. Daļēji par izmiršanas iemeslu var uzskatīt medniecību. Megatēriju raksturīga pazīme – dzerokļi šķērsgriezumā bija gandrīz kvadrātiski. Jaunākām sugām nodilušiem zobiem veidojās divi šķērsvalnīši.
<i>Megatherium</i> (Cuvier, 1796)	genus Megatherium	Gattung Megatherium	poд мeгaтepии	ģints megatēriji, milžsliņķi	Milžsliņķu izmirusi ģints. Eksistēja no vēlā pliocēna visa pleistocēna laikā. Cēlušies Dienvidamerikā, kad tā bija izolēta kā sala, vēlāk ieceļojuši Centrālamerikā. Lielu dzīvnieki – vērša un pat ziloņa lielumā, ķermeņa garums varēja sasniegt 6 m un ķermeņa masa – 4 tonnas. Pamatbarība – koku lapas, ko sasniedza, ceļoties pakāļkājās, kokos nekāpjot. Zināmas 8 sugas.
<i>Megatherium americanum</i> (Cuvier, G., 1796).	America Megatherium	amerikānische Megatherium	американский мeгaтepий	Amerikas megatērijs, Amerikas milžsliņķis	Megatēriju ģints vislabāk izpētītā suga, vienīgā no 8 sugām, kas nodzīvoja līdz leduslaikmeta beigām un izmira tikai pirms 10 000 gadiem. Ir pat daži dati par atradumiem, kuru vecums ir 8 000 gadu.

					<p>Lielākie no milzu sliņķiem.</p> <p>Raksturīga pazīme – plata gurnu josla un masīvas pakalķājas, kas bija piemērotas gan staigāšanai uz 2 kājām, gan sēdēšanai uz tām. Sēdēšanu atviegloja masīva aste, kas kalpoja kā papildus balsts.</p>
<i>Eremotherium</i> (Spillmann, 1948)	genus Eremotherium, Panamerican ground sloth	Gattung Eremotherium	род эремотерии	ģints eremotēriji	<p>Milzslīņķu izmirusi ģints.</p> <p>Pleistocēna faunas pārstāvis, zināms kā Panamerikas milzslīņķis, kas uzturējās uz zemes un nekāpa kokos.</p> <p>Dzīvojis Ziemeļamerikas dienvidos, Dienvidamerikā un Karību salās.</p> <p>Zināmas 2 (3) sugas, bet līdz pleistocēna beigām nodzīvoja tikai viena.</p> <p>Tie ir milzu sliņķi, kuru ķermeņa garums sasniedza 6 m. Tas bija lielākais dzimtas pārstāvis.</p>
<i>Eremotherium laurillardi</i> (Lund 1842)	Laurillard's eremotherium, Laurillard's ground sloth	Laurillard-Eremotherium	ленивец Лорилларда	Lorilarda eremotērijs, Lorilarda milzslīņķis	<p>Eremotēriju ģints pārstāvis.</p> <p>Parādījās pirms 780 000 gadiem. No divām eremotēriju sugām līdz pleistocēna beigām nodzīvoja tikai šīs sugas pārstāvji. Izzuda pirms 10 000 gadiem.</p> <p>Viens no lielākajiem sliņķiem – ķermeņa garums 6 m, ķermeņa masa – līdz 3 tonnām, ir dati arī par 8 tonnām. Ādā šim sliņķim bija kaula plāksnītes, tās veidoja kaut ko līdzīgu bruņām, kas labi pasargāja gan no plēsēju zobiem un nagiem, gan no cilvēku ieročiem. Ir saglabāties viens ādas paraugs, kura vecums noteikts kā 5 000 gadu.</p> <p>Atradumi Brazīlijā un uz ziemeļiem līdz ASV dienvidu robežai.</p>
<i>Nothrotherium</i> (Lydekker, 1889)	genus Nothrotherium	Gattung Nothrotherium	род нотротерии	ģints notrotēriji,	<p>Milzslīņķu izmirusi ģints. Ļoti līdzīgi notroteriopsu ģintij.</p>

				dienvīdu milžsliņķi	<p>Vidējā un vēlā pleistocēna faunas pārstāvis Dienvidamerikā.</p> <p>Dienvīdu milžsliņķu ķermeņa garums 2,5 m, ķermeņa masa – līdz 150–300 kg. Dzīvoja uz zemes, kokos nekāpa.</p> <p>Antiļu salās tie bija mazāki – ķermeņa masa 20–70 kg. Tie saglabājās ļoti ilgi, tos sastapa pat pirmie eiropieši, kas iekaroja Ameriku.</p>
<i>Nothrotheriops</i> (Hoffstetter, 1954)	genus Nothrotheriops	Gattung Nothrotheriops	род нотротери- опсы	ģints notroteriopi, ziemeļu milžsliņķi	<p>Milžsliņķu izmirusi ģints, ļoti līdzīga notrotētriju ģintij.</p> <p>Vidējā un vēlā pleistocēna faunas pārstāvji. Sākumā dzīvoja Dienvidamerikā, bet pirms 1 milj. gadu migrēja uz Centrālameriku, vēlāk izplatījās arī tālāk uz ziemeļiem un kļuva raksturīgi tieši Ziemeļamerikai.</p> <p>Uzturējās sausās teritorijās, tāpēc pārtika ne tikai koku lapām, bet arī augu pazemes daļām, ko izraka ar lielajiem nagiem.</p> <p>Lāča lieluma milzu sliņķi.</p>
<i>Nothrotheriops shastensis</i> (Sinclair 1905)	Shasta ground sloth	Schast- Nothrotheriops	ленивец Шаста	Šasta notroteriops, Šasta milžsliņķis	<p>Notroteriopsu - ziemeļu milžsliņķu ģints pārstāvis.</p> <p>Pleistocēna faunas elements. Bija izplatīts Ziemeļamerikas rietumos, bet īpaši – dienvidrietumos. Pazīstamākais atradums – no rančo <i>La Brea</i> netālu no Losandželosas.</p> <p>Iespējams, tie bija pēdējie megatēriji, kas nodzīvoja ilgāk par visiem pārējiem.</p> <p>Mazākais no milžsliņķiem, ķermeņa garums 2,1–2,4 m, ķermeņa masa – līdz 250 kg, bet ir zināms viens 2005. gada atradums, kas dzīves laikā varēja svērt 432 kg.</p> <p>Gurnu joslas uzbūve – līdzīga Amerikas megatērijam. Iespējams, tā ir pielāgošanas</p>

					līdzīgam dzīvesveidam un barošanās tipam.
Mylodontidae (Gill, 1872)	family mylodontid ground sloths	Familie Riesen- faultiere Mylodontidae	сeмeйcтвo мИЛОДОНТы	dzimta milodoni	<p>Sliņķu apakškārtas dzimta, kurā ietilpst 2 apakšdzimtas ar 15 ģintīm un vēl 3 patstāvīgas ģintis.</p> <p>Vienas apakšdzimtas pārstāvjiem, kuri bija sastopami tikai Dienvidamerikā, bija garš šaurs purns. Otrās apakšdzimtas pārstāvjiem purns bija īss un plats. Šīs grupas pārstāvji apdzīvoja ne tikai Dienvidameriku, bet ar laiku migrēja arī uz ziemeļiem, un atrasti Kalifornijā.</p> <p>Pirmie atradumi bija Čīlē, bet kopumā dzimtas areāls pletās gandrīz pa visu Dienvidameriku.</p> <p>Šie sliņķi bija vidēji lieli - lielākie pārstāvji bija vērša lielumā, tātad mazāki nekā megatēriji jeb milžsliņķi.</p> <p>Dzimtas pārstāvjiem parasti ir tikai 3–4 dzerokļi ar ļoti savādu šķērsriezumu, ko dizaineri sauc par brīvām formām.</p> <p>Izmira leduslaikmeta beigās.</p>
<i>Glossotherium</i> (Owen, 1840)	genus Glossotherium	Gattung Glossotherium	род глоссотeрии	ģints glosotēriji	<p>Milodonu dzimtas izmirusi ģints.</p> <p>Vidējā un vēlā pleistocēna faunas pārstāvis. Parādījās pirms 1,8 miljoniem gadu Dienvidamerikā, vēlāk ieceļoja arī Ziemeļamerikas dienvidos.</p> <p>Milzu sliņķis vērša lielumā, ķermeņa masa – līdz 150–300 kg. Dažu indivīdu ķermeņa garums varēja sasniegt 4 m un ķermeņa masa – virs 1 tonnas.</p> <p>Izzuda pirms 10 000 gadiem, bet atsevišķas populācijas Patagonijā un uz salām varēja saglabāties līdz vēsturiskajam laikam.</p> <p>Sistemātika ne visai saprotama. Bieži tiek</p>

					jaukta sugu piederība noteiktai ģintij. Daži glosotēriju pārstāvji reizēm tiek saukti par milodoniem, un otrādi.
<i>Glossotherium harlani</i>	Harlan's glossotherium, Harlan's ground sloth	Harlan-glossotherium	ленивец Гарлана	Harlana glosotērijs, Harlana sliņķis	<p>Glosotēriju ģints pārstāvis.</p> <p>Vidēji liels milzu sliņķis. Tā ķermeņa garums sasniedza 1,8 m, ķermeņa masa – līdz 1600 kg.</p> <p>Parādījās Dienvidamerikā pirms 3 milj. gadu, vēlāk migrēja uz ziemeļiem un sasniedza Ziemeļamerikas dienvidus. Tipiskais megafaunas pārstāvis Floridā.</p> <p>Eksistēja visu pleistocēna laiku un izmira pirms 11 000 gadiem.</p> <p>Zināms arī ar nosaukumu <i>Paramylodon harlani</i> (Owen, 1840?).</p>
<i>Mylodon</i> (Owen, 1840)	genus Mylodon	Gattung Mylodon	род МИЛОДОНЫ	ģints milodoni	<p>Milodonu izmirusi ģints.</p> <p>Vidējā un vēlā pleistocēna faunas pārstāvji Amerikā.</p> <p>Šis ģints pārstāvji bija lielākie savā dzimtā. Tie bija vērša lielumā: ķermeņa garums varēja sasniegt 3 m, bet vidēji tie bija vērša lielumā, ķermeņa masa – līdz 150–300 kg. Ādā bija plānas kaula plāksnītes, tādēļ ir radies viedoklis par to radniecību ar bruņnešiem.</p> <p>Izzuda pirms 10 000 gadiem, bet atsevišķas populācijas Patagonijā un uz salām varēja saglabāties līdz vēsturiskajam laikam. Pastāv viedoklis, ka dažus milodonus turēja kā mājlopus.</p> <p>Sistemātika ne visai saprotama. Bieži tiek jaukta sugu piederība noteiktai ģintij. Daži glosotēriju pārstāvji dažreiz tiek saukti par milodoniem, un otrādi.</p>

					Cits sistemātikas trūkums – bieži milodonu un paramilodonu ģintis tiek uzskatītas par vienu un to pašu grupu.
<i>Paramylodon</i> (Brown, 1903)	genus Paramylodon	Gattung Paramylodon	род парамилодоны	ģints paramilodoni	Milodonu dzimtas izmiruši pārstāvji – endēmiska Ziemeļamerikas grupa. Atradumi – Meksikā, Gvatemalā, ASV dienvidos un pat Kanādā. Parādījās pliocēnā pirms 4,9 miljoniem gadu, izmira pirms 11 000 gadiem. Tie bija vidēji lieli sliņķu pārstāvji ar ķermeņa garumu virs 3,5 m un ķermeņa masu ap 1 tonnu. Bieži milodonu un paramilodonu ģintis tiek uzskatītas par vienu un to pašu grupu.
<i>Paramylodon harlani</i>	Harlan's paramylodon	Harlan- Paramylodon	парамилодон Харлана	Harlana paramilodins, Harlana sliņķis	Paramilodonu ģints izmirušo milzu sliņķu vienīgais pārstāvis. Augšējā pleistocēna faunas pārstāvis Amerikā. Nosaukts par godu paleontologam Ričardam Harlanam (<i>Richard Harlan</i>). Tā kā bieži milodonu un paramilodonu ģintis tiek uzskatītas par vienu un to pašu grupu, tad šī suga ir zināma arī ar nosaukumu <i>Myloodon harlani</i>
Vermilingua (Illiger, 1811)	suborder anteaters	Unterordnung Ameisen- fresser, Entomophaga	подотряд муравьеды (муравьедо- вые)	apakškārta skudrlāči	Nepilnzobju kārtas pārstāvji, tos sauc arī pār tārpmēles zvēriem, jo viņu mēle atgādina garu tārpu. Kā <i>Pilosa</i> pārstāvjiem tiem ir kažoks, atšķirībā no bruņnešiem. Izcelsme nav īsti skaidra. Sliņķu un skudrlāču līnijas atdalījās pirms 55 milj. gadu, paleocēna un miocēna mijā. Pirms 30 miljoniem gadu skudrlāču grupa atkal sadalījās divos zaros: izveidojās 2

					<p>dzimtas – skudrlāči un pundurskudrlāči.</p> <p>Vairums sugu izmira. Līdz mūsdienām saglabājās 4 sugas.</p> <p>Skudrlāči mājo Dienvid- un Centrālamerikas tropu mežos un savannā, gan kokos, gan uz zemes.</p> <p>Kopējās īpašības – barība galvenokārt ir termīti, nedaudz – skudras un dažreiz – tārpji, kūniņas u.c. sīka barība, tāpēc viņiem ir garš izstiepts purns un ļoti gara mēle. Skudras vai termītus savāc ar muskuļoto, līdz 61 cm garo mēli, kas klāta lipīgām siekalām un atpakaļ vērstām ragvielas adatiņām. Mēli izšauj 160 reižu minūtē. Zodu nav.</p> <p>Priekšējām ir gari, spēcīgi nagi, kas tiek izmantoti zemes rakšanai, skudru un termītu pūžņu atlaušanai, kažoks biezs ar garo vilnu, kas aizsargā no termītu un skudru kodumiem. Visām sugām, izņemot milzu skudrulāci, ir tvērējastes.</p> <p>Redze ir samērā vāja, oža izcila, dzirde samērā laba. Ķermeņa temperatūra ir viszemākā no visiem zīdītājiem – no 33 līdz 36 °C.</p> <p>Dažāda lieluma dzīvnieki – no 15 līdz 130 cm, aste var būt līdz 90 cm gara.</p> <p>Apakšskārtā ir 2 dzimtas un vēl 2 izmirušas ģintis bez dzimtas.</p>
Myrmecophagidae (Gray 1825) (Bonaparte, 1838)	family myrmecophagids	Familie Ameisenbären	семейство муравьеды	dzimta skudrlāči	<p>Skudrlāču apakšskārtas dzimta, pie kuras pieder milzu skudrlāci un četrpirkstu skudrlāci tamandua.</p> <p>Dzimta izveidojās oligocēnā pirms 30 miljoniem gadu, kopējai skudrlāču grupai sadaloties divās – skudrlāčos un</p>

					<p>pundurskdrulāčos.</p> <p>Mūsdienās zināmi 2 skudrlāču ģintis Dienvid- un Centrālamerikā, tomēr vairāku miljonu gadu vecas fosilijas liecina par to eksistēšanu arī citos kontinentos, arī Eiropā. Tie piederēja vēl 3 – protamandua (<i>Protamandua</i>), neotamandua (<i>Neotamandua</i>) un promirmefagu (<i>Promyrmephagus</i>) izmirušām ģintīm.</p>
<i>Myrmecophaga</i> (Linnaeus, 1758)	genus giant anteater	Gattung Ameisenbären	род гигантские муравьеды	ģints lielie skudrlāči	<p>Skudrlāču dzimtas ģints. Mūsdienās tajā ir tikai viena suga.</p> <p>Ģints izveidojās vēlajā miocēnā pirms 10 miljoniem gadu, kad skudrlāču dzimta sadalījās milzu skudrlāčos un tamandu.</p> <p>Izplatīti Dienvidamerikas centrālajā un ziemeļdaļā, kā arī Centrālamerikā.</p> <p>Fosilo skudrlāču atliekas liecina, ka senie ģints pārstāvji bija divas reizes lielāki nekā mūsdienu milzu skudrlācis.</p>
<i>Myrmecophaga tridactyla</i> (Linnaeus, 1758)	giant anteater	große Ameisenbär	гигантский муравьед, трёхпалый муравьед	lielais skudrlācis, trīspirkstu skudrlācis	<p>Lielo skudrlāču ģints vienīgā suga, kas saglabājusies līdz mūsdienām.</p> <p>Lielākais mūsdienu skudrlācis: ķermeņa garums ir 110–130 cm ar 95 cm garu, no sāniem saplacinātu asti. Kopējais garums var būt līdz 2,3 m. Ķermeņa masa parasti ir 18–25 kg, bet var sasniegt pat 40 kg.</p> <p>Galvenais ierocis – 3 spēcīgi nagi, tie noder aizsardzībai un palīdz rakt alas un atlauzt termītu mītnes.</p> <p>Samērā ātri pārvietojas pa zemi, bieži – visai tālu.</p>
<i>Tamandua</i> (Gray, 1825)	genus tamanduas	Gattung Tamanduas	род четырёхпалые муравьеды,	ģints četrpirkstu skudrlāči,	<p>Skudrlāču dzimtas ģints pārstāvēta ar 2 mūsdienu sugām.</p> <p>Ģints izveidojās vēlajā miocēnā pirms 10</p>

			тамандуа	tamandua	<p>miljoniem gadu, kad skudrlāču dzimta sadalījās milzu skudrlāčos un tamandua.</p> <p>Salīdzinot ar milzu skudrlāčiem, šie pārstāvji ir uz pusi mazāki.</p> <p>Izplatīti Dienvidamerikas mežos un savannā.</p> <p>Šī ģints izdalīta tikai 1975. gadā, tātad tā ir jaunākais sistemātiskais taksons skudrlāču dzimtā.</p>
<i>Tamandua tetradactyla</i> (Linnaeus, 1758)	southern tamandua, collared anteater, lesser anteater	südlicher Tamandua	четырёхпалый тамандуа	četrpirkstu tamandua	<p>Četrpirkstu skudrulāču ģints pārstāvis.</p> <p>Priekškājām ir 4 spēcīgi nagi, īpaši trešā pirksta nags, kas ir 10 cm garš. Pakaļkājām – 5 nagi: ķermeņa garums 54–88 cm, ķermeņa masa 4–5 kg. 40–49 cm garā tvērējaste daļēji vai pilnīgi bez apmatojuma.</p> <p>Nakts dzīvesveids. Līdz 64% aktīvā laika pavada kokos.</p>
<i>Tamandua mexicana</i>	northern tamandua	nördliche Tamandua	мексиканский тамандуа	Meksiskas tamandua	<p>Četrpirkstu skudrulāču ģints pārstāvis.</p> <p>Sastopams pat kalnos līdz 2000 m, ūdens tuvumā. Daudz laika pavada kokos, tur noder tvērējaste.</p> <p>Ķermeņa izmēri līdzīgi četrpirkstu skudrulācim – līdz 77 cm un līdz 67 cm garā aste, uz muguras ir labi pamanāmas tumšās svītras.</p> <p>Var būt aktīvi gan dienā, gan naktī.</p>
Cyclopeidea (Pocock, 1924)	family silky anteater	Familie Zwerg-ameisenbären	семейство карликовые муравьеды	dzimta pundurskudrlāči	<p>Skudrlāču apakškārtas dzimta, kas izveidojās pirms 30 miljoniem gadu, kopējai skudrlāču grupai sadaloties divās – skudrlāčos un pundurskudrlāčos, pie kuras mūsdienās pieder viena ģints.</p> <p>Ģenētiski atšķiras no visiem pārējiem skudrlāčiem ar hromosomu skaitu – ir 64 hromosomas.</p>

					Līdz mūsdienām izdzīvoja tikai 1 ģints, bet pirms vairākiem miljoniem gadu Argentīnā eksistēja vēl 1 – paleomirmidonu ģints <i>Palaeomyrmidon</i> , kuras pārstāvji bija seno divpirkstu skudrlāču laikabiedri un, atšķirībā no mūsdienu pundurskudrlāčiem, nekāpa kokos.
<i>Cyclopes</i> Gray, 1821	genus silky anteater	Gattung Zwerg- ameisenbären	род карликовые муравьеды	ģints pundurskudrlāči	Pundurskudrlāču dzimtas vienīgā ģints, kas izdzīvoja līdz mūsdienām. Dzīvesveids saistīts ar kokiem. Uz zemes uzturas ļoti reti.
<i>Cyclopes didactylus</i> (Linnaeus, 1758)	silky anteater	Zwergameisenbär	карликовый, или двупáлый муравьéd	pundurskudrlācis, divpirkstu skudrlācis	Pundurskudrlāču ģints vienīgais mūsdienu pārstāvis, bet ar vairākām pasugām. Sastopams Centrālajā un Dienvidamerikā līdz Paragvajai. Tas ir mazākais skudrlācis, ķermeņa garums ar asti ir tikai 36–45 cm un ķermeņa masa – 400 g. Tvērējaste pašā galā ir bez apmatojuma, tā palīdz, pārvietojoties pa kokiem. Ļoti zema ķermeņa temperatūra – no 27,8 līdz 31,3 °C.